

Nr 1.

Ankom till Riksdagens kansli den 12 februari 1913 kl. 4 e. m.

Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av en av herr Johanson i Gäre väckt motion, nr 60, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i gällande bestämmelser om ersättning till stämningmän.

I förevarande motion hemställes, att Riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om sådan ändring av kungl. förordningen av den 12 juli 1878 angående ersättning till stämningmän, att reseersättning endast må utgå och beräknas från förrättningsstället närmast boende ojäviga förrättningsmäns hemvist, även om annan mera avlägset boende person användes för utförandet av uppdraget. *Motionen.*

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

I rättegångsbalken är stadgat, att underrätterna skola förordna vissa män att, då de därom anlitas, delgiva stämningar och domstolars beslut så ock eljest verkställa delgivning av handlingar. Som stämningssman fungerar vidare utan särskilt förordnande fjärdingsman och även nämndeman, där han åtager sig delgivningsuppdraget. Enligt kungl. förordning den 12 juli 1878 angående ersättning till förrättningsmän för utmätning i enskilda mål samt till stämningmän m. m. erlägges till vardera av *Utskottet.*

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 13 saml. 5 avd. 1 häft. (Nr 1.)

de stämmingsmän eller betjante, som verkställa delgivning av stämning, domstols beslut etc., 50 öre för varje person, som av handlingen undfår del. Dessutom äro förrättningsman och vittne, då resa erfordras för verkställande av förrättning å landet eller i stad utom stadens planlagda område, berättigade till ersättning vardera för skjuts efter en häst.

Nu är emellertid dessa stämmingsmäns behörighetsområde obegränsat, och det står således den, som söker delgivning, fritt att anlita vilka stämmingsmän han behagar, oberoende av vilka kostnader det medför. Och erfarenheten har visat, att delgivningssökande synnerligen ofta begagna sig av stämmingsmän, vilkas resekostnader bli onödigt dyra.

Vid åtskilliga föregående tillfällen har också inom Riksdagen gjorts försök att råda bot på detta missförhållande. Sålunda väcktes inom Andra kammaren motioner i samma syfte som den nu förevarande motionens vid 1890, 1892 och 1894 års riksdagar, utan att man dock lyckades komma till något resultat. 1890 avslogs motionen av Andra kammaren med 74 röster mot 64. 1892 vann den visserligen Andra kammarens bifall men däremot ej Första kammarens, och då den 1894 åter framfördes, blef den även av Andra kammaren avslagen.

De betänkligheter mot förslaget till ändrade bestämmelser i föreliggande syfte, vilka vid dessa tillfällen föranledde dess fall, torde med den utveckling kommunikationer och affärsförbindelser under de två senaste decennierna tagit, ha väsentligt förlorat i betydelse. Vidare är det otvivelaktigt, att, särskilt med hänsyn till att lantbefolkningen alltmera indragits i ekonomiska förbindelser av skilda slag, behovet av sådana ändrade bestämmelser nu är ännu starkare än för 20 år sedan. Visserligen har man all anledning tillse att i det förfarande, det här är fråga om, den sökandes rätt tillgodoses, men å andra sidan torde det ej vara med billighet överensstämmande att, då det t. ex. gäller skuldfördringsmål, överlämna gäldenären, som ju får bestrida stämmingskostnaderna, åt borgenärens fullständiga godtycke. Den börda, som här är ifrågasatt att läggas på den sökande, nämligen att undersöka, vilken stämmingsman som kan utföra uppdraget för de minsta kostnaderna, torde ej heller vara i nämnvärd grad tyngande, då ju fjärdingsmännen alltid äro att tillgå, och då vidare förteckning å dem, som äro till stämmingsmän förordnade, skall finnas anslagen å rättens dörr samt å landet hållas tillgänglig hos härads hövdingen. Och även om i enstaka fall, då det är synnerlig brådska med delgivningens verkställande, det skulle kunna inträffa, att sökanden ej i tid hinner utvälja den stämmingsman,

vilkens användande för uppdraget medför de minsta resekostnaderna, och sålunda åsamkas någon ringa kostnad, som han med de nuvarande bestämmelserna hade undvikit, så har utskottet dock icke kunnat anse denna omständighet vara av betydelse att utgöra hinder för ett bifall till motionen.

Utskottet får sålunda hemställa,

att Andra kammaren för sin del ville besluta, att Riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om sådan ändring i kungl. förordningen den 12 juli 1878 angående ersättning till förrättningsmän för utmätning i enskilda mål samt till stämningsmän m. m., att reseersättning till stämningsman endast må utgå med det belopp, som skolat beräknas till den ojäviga stämningsman, vilken med hänsyn till sitt hemvist skulle betinga de minsta resekostnaderna för delgivningsuppdragets fullgörande.

Stockholm den 14 februari 1913.

På utskottets vägnar:

ERNST LILJEDAHL.

Vid förestående ärendes slutbehandling i utskottet hava närvarit: herrar Liljedahl, Ingvarsson, Andersson i Höckerum, Sandstedt, Bårg i Katrineholm, Torgén, Indebetou, Lindley, Sundström och Isaksson.
